

De rode bol symboliseert de echtheid van deze rust en welvaart, afgebeeld door de kleur rood die de glans van getrouwheid en dapperheid weergeeft. Deze beide eigenschappen vormen tezamen de trouw.¹

Aanvankelijk werd door inheemsen nogal ongeordend gevlagd en was het '*mata sapi*' ('het spiegelei'), zoals de inheemsen de Japanse vlag noemden², veelvuldig te zien, ook aan fietsen, rijtuigjes, ossekarren en auto's, zelfs aan de vuilniskarren. In oktober '42 werd evenwel door het militaire bestuur op Java bepaald dat de vlag op willekeurige dagen slechts van overheidsgebouwen en scholen mocht wapperen; zij moest dan 's avonds worden binnengehaald. Op feestdagen bleef het vlaggen algemeen voorgeschreven.

Dan werden door de Japanners voorschriften gegeven voor eerbewijzen aan Japanse militairen. Op Java werden zij in april '42 aldus gespecificeerd:

'Wanneer men een Japans soldaat die op wacht staat, voorbijgaat, groet men door het hoofd te buigen. Heeft men een hoed op, dan moet men deze afnemen. Wanneer men echter een hoofddoek of *kopiah* (inheems mutsje) op heeft, is het voldoende het hoofd te buigen. Voor vrouwen, onverschillig of zij een hoed dragen of niet, is het voldoende dat zij het hoofd buigen. Fietsers moeten bij een schildwacht die een bajonet op het geweer heeft, afstappen en de groet brengen. Om vergissingen te voorkomen is het aan te raden om de schildwachten die geen bajonet op het geweer hebben, dezelfde eerbewijzen te brengen.'³

Passeerde men een lagere Japanse militair, dan was dit eerbetoon niet nodig, maar wel wanneer men een Japanse officier of een Japanse patrouille tegenkwam. Passeerde men zulk een officier of zulk een patrouille of een Japanse kazerne in een voertuig, dan diende men langzaam te rijden. Op Java werd begin '43 voorgeschreven te buigen (het moest steeds een diepe buiging zijn) bij het naderen van een willekeurige personenauto omdat zich daarin een hooggeplaatste Japanner zou kunnen bevinden. Vond ergens een militaire parade plaats of bracht een Japanse militaire bevelhebber een bezoek, dan dienden de inwoners zich langs de route op te stellen, een buiging te maken en tezamen '*Banzai!*' te roepen.

¹ Aangehaald in J. Zwaan: *Nederlands-Indië 1940-1946*, dl. II: *Japans intermezzo*, 9 maart 1942-15 aug. 1945 (1982), p. 48. ² De letterlijke vertaling van '*mata sapi*' is: koeieoog; het kan zijn dat veel Indonesiërs daarbij dachten aan '*mata hari*': 'het oog van de dag', d.w.z. de (Japanse rijzende) zon. ³ Aangehaald in *NI*, p. 183.